

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 12 lutego 2024 r.

DIH-3.707.138.2023.MB „informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH - 3.13.2024

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2013 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 20 października 2023 r. nakładającej na przedsiębiorcę Pana Lecha Plewińskiego prowadzącego działalność gospodarczą jako: Lech Plewiński Pracownia Złotniczo-Jubilerska, karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych) w związku z niewykonaniem obowiązku w zakresie uwidaczniania cen, wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r., poz. 168), tj. ze względu na niewidocznienie cen przy 504 partiach towarów w stosunku do 554 partii towarów objętych kontrolą, oferowanych do sprzedaży, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach 17-18 maja 2023 r. inspektorzy reprezentujący Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Warmińsko-Mazurskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji” przeprowadzili czynności kontrolne w sklepie, należącym do przedsiębiorcy [xxxx xxxxxxxx xxxxxxxx] prowadzącego działalność gospodarczą jako: [xxxx xxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxx], zwanego dalej: „stroną”, „stroną postępowania” lub „przedsiębiorcą”.

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, z późn. zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 8 maja 2023 r. ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę prawidłowości informowania przez przedsiębiorców o cenach towarów i usług. Zawiadomienie doręczono stronie 9 maja 2023 r.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej: „ustawą o cenach” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776) zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”.

Sprawdzeniem w powyższym zakresie objęto 554 partie biżuterii, stwierdzając nieprawidłowości dla łącznie 504 partii produktów (98 partii kolczyków, 120 partii pierścionków, 38 partii biżuterii z brylantem, 10 partii bransoletek, 8 partii łańcuszków, 202 partie zawieszek, 15 partii zegarków, 13 partii wyrobów dekoracyjnych z bursztynem), tj. brak uwidocznienia informacji o cenie, co naruszało art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju. Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli DEg.8361.93.2023.

Pismem z 8 czerwca 2023 r. (przekazanym Warmińsko-Mazurskiemu WIIH z pośrednictwem poczty elektronicznej) przedsiębiorca odniósł się do ustaleń kontroli oraz poinformował o poprawieniu sposobu uwidaczniania cen towarów. Odnosząc się do zapisów protokołu kontroli przedsiębiorca wskazał, że nie odmówił podania ilości towaru do sprzedaży, a powiedział że nie wie ile jest sztuk i dopiero dokładny spis umożliwi podanie ilości, a nie został poproszony o dokonanie dokładnego spisu. Ponadto strona wskazała, że wszystkie produkty posiadają na trwale przytwierdzonych metkach ceny i opis, co w jej ocenie jest zgodnej z § 3 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju. Wskazała również, że towar znajduje się w gablotach i jest zawsze podawany przez sprzedawcę, który udziela również informacji o cenie.

W dniu 21 września 2023 r. Warmińsko-Mazurski WIIH, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach oraz art. 61 § 1 i art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej na przedsiębiorcę w związku z niewykonaniem obowiązku w zakresie uwidaczniania cen, wynikającego z art. 4 ustawy o cenach. Jednocześnie poinformowano, że na podstawie art. 10 i art. 73 Kpa, na każdym etapie postępowania stronie przysługuje prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, a także przeglądania akt sprawy, sporządzania z nich notatek i odpisów. Ponadto wezwano przedsiębiorcę do przedłożenia deklaracji podatkowej za ostatni rok rozliczeniowy (ewentualnie oświadczenia dotyczącego wielkości obrotów i przychodu) oraz oświadczenia o liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników.

W odpowiedzi pismem z 28 września 2023 r. strona nawiązując do pisma z 8 czerwca 2023 r. wskazała, że wszystkie towary w sklepie posiadają ceny i opis, na trwale do nich przytwierdzonych metkach. Podkreśliła, że ze względu na bardzo duże ryzyko kradzieży w branży jubilerskiej towar jest zawsze podawany przez sprzedawcę. Przywołała również przykład branży odzieżowej, gdzie metka z ceną przytwierdzona jest do każdego towaru, zaś gdy klient bierze dany towar „do ręki” ma okazję zapoznać się z zawieszka. Ponadto strona wskazała na fakt, iż w trakcie kontroli inspektorzy potwierdzili, że wszystkie wyroby, które brali do ręki miały przytwierdzone metki z ceną, a wyroby często wyjmowane są z gablot w obecności klienta, któremu z uwagi na specyfikę branży sprzedawca musi poświęcać szczególną uwagę. Strona poinformowała również, że po zakończeniu czynności kontrolnych w sklepie poleciła, aby po ponownym wkładaniu towarów do aksamitnej podstawy w gablocie zwrócono szczególną uwagę czy metki nie są w nią wciśnięte, a także czy w trakcie wymiany aktualnej ekspozycji metki nie przesunęły się przy wymianie eksponowanych wyrobów z sejfów, gdzie przechowywane jest większość towaru. Ponadto strona przytoczyła art. 10 i 11 Prawa przedsiębiorców i powołując się na art. 189 f Kpa wskazała, że zachodzą przesłanki do odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu.

Dnia 20 października 2023 r. Warmińsko-Mazurski WIIH wydał na podstawie art. 6 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz art. 104 § 1 Kpa decyzję (nr akt sprawy: DEg.8361.93.2023.EB) na mocy której, na stronę nałożono karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych) w związku z niewykonaniem obowiązku w zakresie uwidaczniania cen, wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. ze względu na niewidocznienie cen przy 504 partiach towarów w stosunku do 554 partii towarów objętych kontrolą, oferowanych do sprzedaży.

Decyzja została doręczona stronie 24 października 2023 r.

W dniu 23 listopada 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona zarzuciła naruszenie przepisów art. 8, 9, 77 § 1, 107, 189d pkt 1 i pkt 7 Kpa, art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. Strona wniosła na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 Kpa o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzeniu postępowania pierwszej instancji w całości ewentualnie na podstawie art. 138 § 2 Kpa o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Ponadto strona na podstawie art. 136 Kpa wniosła o przeprowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego poprzez przeprowadzenie dowodu z załączonej do odwołania dokumentacji fotograficznej na okoliczność ilości oferowanych wyrobów, widoczności cen, dostępności oraz kopii cennika i zestawienia ilościowym oferowanych towarów na dzień 17 maja 2023 r. na okoliczność ilości oferowanych wyrobów uwidocznienia cen w lokalu wykorzystywanym przez stronę.

Pismem z 27 grudnia 2023 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706, z późn. zm.), dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;

- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu, o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o cenach powoduje - zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy - nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, z późn. zm.).

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do przedsiębiorcy stwierdzono, że łącznie w przypadku 504 partii produktów (na 554 sprawdzonych) nie dopełniono obowiązku wskazanego w przepisach dotyczących uwidaczniania cen, poprzez brak uwidocznienia informacji o cenie. Zakwestionowane produkty miały przymocowaną etykietkę na której była podana cena, jednakże nie była ona widoczna dla konsumentów, co zostało udokumentowane w protokole kontroli DEg.8361.93.2023 oraz załącznikach.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Warmińsko-Mazurski WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 4 000 zł (słownie: cztery tysiące złotych), na przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższych naruszeń.

Odwołując się od decyzji strona zarzuciła Warmińsko-Mazurskiemu WIIH naruszenie art. 7 Kpa w związku z art. 77 § 1 Kpa i 107 Kpa, poprzez niewyjaśnienie stanu faktycznego i błędne rozpatrzenie całości materiału dowodowego, które miało istotny wpływ na rozpoznanie sprawy:

- poprzez uznanie, że nie uwidoczniono cen 504 partiach towarów w stosunku do 554 partii towarów objętych kontrolą, oferowanych do sprzedaży, co stanowiło 90% stwierdzonych nieprawidłowości, podczas gdy w rzeczywistości uwidocznione towary nie były oferowane „partiami” (większa ilość tego samego rodzaju, gatunku itp.), ale na pojedyncze unikalne sztuki, co ma zastosowanie do strony oferującej unikalne artystyczne wyroby będące efektem rzemiosła złotniczego, zaś objętych kontrola łącznie było 3179 sztuk towaru uwidocznionych w gablotach, co stanowi 15,85%;
- bezzasadne uznanie, że wysokość korzyści, która osiągnęła strona była znaczna, podczas gdy takiego wniosku nie daje ustalić się na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co doprowadziło do błędnego przyjęcia w świetle art. 189 d pkt 6 Kpa, że wysokość korzyści, którą strona osiągnęła była znaczna;
- brak ustalenia czy strona posiada dodatkowo w lokalu katalog lub cennik oferowanych towarów, co doprowadziło do błędnego przyjęcia, że strona niewystarczająco uwidacznia ceny oferowanych towarów.

Odnosząc się do argumentów strony postępowania przedłożonych w odwołaniu dotyczących naruszenia art. 7 kpa w związku z art. 77 § 1 Kpa i 107 Kpa, Prezes UOKiK zauważa, że artykuły te określają zasady postępowania administracyjnego. Stanowią, one m.in., iż w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Ponadto wskazują, że przed wydaniem decyzji organ jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć zebrany materiał dowodowy, zaś sprawa oceniana jest na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego. Z przepisów tych wynika m.in. tzw. zasada prawdy obiektywnej polegająca na zobowiązaniu organu do podejmowania wszelkich kroków, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego sprawy, który będzie zgodny ze stanem rzeczywistym.

Z zasady ogólnej prawdy obiektywnej (art. 7 kpa) wynika nakaz podjęcia przez organ administracji publicznej wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, co znajduje swoją konkretyzację w treści art. 77 kpa, zgodnie z którym organ administracji jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Przepis ten nakłada na organ administracji publicznej prowadzący postępowanie obowiązek zgromadzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego, a następnie pełnej analizy całokształtu tego materiału celem prawidłowego ustalenia podstawy faktycznej decyzji administracyjnej (zob. wyrok WSA w Warszawie z 24 kwietnia 2014 r. VIII SA/Wa 1056/13, LEX nr 1486656). Na podstawie całokształtu materiału dowodowego organ ocenia, czy dana okoliczność została udowodniona, a podjęte przez organ rozstrzygnięcie oraz okoliczności stanowiące podstawę rozstrzygnięcia powinny znaleźć odzwierciedlenie w decyzji spełniającej wymogi określone w art. 107 Kpa.

W ocenie Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie Warmińsko-Mazurski WIIH postępował w zgodzie ze wskazanymi wyżej regułami, opierając się na bezsprzecznych ustaleniach kontroli, w ramach postępowania administracyjnego przeprowadzonego ściśle według wymagań Kpa. Analiza akt sprawy wykazała, że Warmińsko-Mazurski WIIH wydając zaskarżoną decyzję oparł się na spójnym i jednoznacznym materiale dowodowym, a przede wszystkim na protokole kontroli DEg.8361.93.2023 wraz z załącznikami, wziął również pod uwagę stanowisko strony wskazane w pismach z 8 czerwca 2023 r. oraz 28 września 2023 r.

Prezes UOKiK podkreśla, że protokół kontroli jest dokumentem urzędowym. Zgodnie z art. 76 § 1 Kpa dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy państwowe w ich zakresie działania stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Jak wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2107/19 (lex nr 3034073), protokół kontroli jako dokument urzędowy korzysta z wiarygodności zawartych w nim ustaleń. Dokument urzędowy stanowi podstawowy element materiału dowodowego w postępowaniu administracyjnym. Dokumenty urzędowe korzystają ze szczególnej mocy dowodowej, ponieważ stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Z dokumentem urzędowym związane jest domniemanie prawdziwości jego treści. Organ prowadzący postępowanie nie może wobec tego swobodnie oceniać ani kwestionować treści dokumentu urzędowego. Istota protokołu z kontroli wyraża się w tym, że dokument ten odzwierciedla i potwierdza istniejący w momencie kontroli stan faktyczny.

W ocenie Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie, jak wynika z akt sprawy wszystkie niezbędne informacje zostały przekazane stronie w toczącym się postępowaniu kontrolnym, a następnie administracyjnym. W uzasadnieniu decyzji organ pierwszej instancji szczegółowo przedstawił tok działania w efekcie którego została ona wydana, jak również wskazał w oparciu o jakie dowody. Warmińsko-Mazurski WIIH odniósł się również do stanowiska strony w przedmiocie stwierdzonego naruszenia prawa, oraz jej wniosków, zawartych w pismach z 8 czerwca 2023 r oraz 28 września 2023 r.

Ponadto podkreślić należy, że organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej są zobowiązane, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, do wzięcia pod uwagę stopnia naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków, wielkości jego obrotów i przychodu oraz sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych. W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK uznał, że Warmińsko-Mazurski WIIH prawidłowo ocenił poszczególne przestanki.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że charakter i waga naruszenia obowiązków były istotne. Przedsiębiorca nie uwidaczniając cen naruszył w sposób znaczny obowiązek wynikający z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach. Uwzględnił również skalę naruszenia obowiązków stwierdzając, że w przypadku braku cen przy 504 partiach towarów objętych kontrolą na 554 partie towarów wytypowanych do kontroli, nieprawidłowości dotyczą 90% skontrolowanych produktów. Organ pierwszej instancji przyjął, że przedsiębiorca usunął stwierdzone nieprawidłowości w wyznaczonym przez inspektorów terminie. Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że strona nie była dotąd karana na podstawie obowiązujących przepisów w zakresie informowania o cenach, co stanowi okoliczność łagodzącą. Uznał także, że wysokość korzyści była stosunkowo znaczna. Przy ocenie wielkości obrotów i przychodu strony, prawidłowo uwzględniono przekazane przez stronę informacje, które dały podstawę do zakwalifikowania jej do grupy tzw. mikroprzedsiębiorców, co w efekcie stanowi o niskim udziale finansowym

przedsiębiorcy w rynku. Organ pierwszej instancji uwzględnił również ostatnią z przestanków określonych w ustawie o cenach mających wpływ na wymiar kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych - wskazując, że nie ma ona zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż kontrola nie była prowadzona w sprawach dotyczących działalności gospodarczej o transgranicznym charakterze.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przestanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach, stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 4 000 zł, jaka została ustalona przez Warmińsko-Mazurskiego.

Zarzut strony, że Warmińsko-Mazurski WIIH poprzez błędne użycie zwrotu „partia towarów” błędnie wskazuje ilość towaru Prezes UOKiK uznaje za bezzasadny. Jak wskazuje strona partia towarów jest to określona ilość wyrobów o tej samej nazwie pochodząca z jednego zakładu produkcyjnego, oznaczona w zasadzie tą samą datą produkcji lub symbolem tzw. szarzy produkcyjnej [Ł. Karpiel, 1995 s. 92]. Natomiast produkty oferowane przez stronę powstają w wyniku rzemieślniczego artystycznego rękodziela i sprzedawane są na pojedyncze unikalne sztuki, różniące się ceną, użytym materiałem czy wzorem. Zatem zdaniem organu drugiej instancji można wskazać, że w przypadku produktów oferowanych przez stronę partia towarów składa się z jednej sztuki towaru, tak więc pojęcia w przedmiotowej sprawie partii i sztuki będą tożsame. Zatem wskazanie w protokole kontroli, że dla 504 partii towarów nie uwidoczniiono cen jest prawidłowe. Prezes UOKiK nie może się jednak zgodzić z twierdzeniem strony, że kontrolą objęto łącznie 3179 sztuk i do tej liczby należy odnosić liczbę stwierdzonych nieprawidłowości. W protokole kontroli wskazano, że w czasie kontroli oferowano do sprzedaży około 1000 partii towarów (kontrolowany odmówił podania ilości towaru przeznaczonego do sprzedaży) z czego objęto kontrolą 554 partie towarów spośród których zakwestionowano 504 partie. W piśmie z 8 czerwca 2023 r. strona wniosła zastrzeżenie do protokołu kontroli, że nie odmówiła podania ilości towaru do sprzedaży, ale powiedziała, że nie wie ile jest sztuk i dopiero dokładny spis umożliwi podanie ilości. Dokładna liczba 3179 sztuk towarów została wskazana przez stronę w odwołaniu. Organ drugiej instancji wskazuje jednakże, że liczba towarów oferowanych do sprzedaży w dniu kontroli nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia. Bowiem zadaniem inspektorów w trakcie kontroli nie jest zbadanie całego asortymentu będącego w ofercie kontrolowanego przedsiębiorcy. Do kontroli określonego zagadnienia typowane są losowo wybierane produkty. Podczas prowadzonych kontroli inspektorzy Inspekcji Handlowej typują określoną liczbę asortymentu towaru oferowanego przez przedsiębiorcę do sprzedaży, a następnie na tak przyjętej próbie sprawdzają spełnienie obowiązujących przepisów w zakresie uwidaczniania cen przez przedsiębiorcę. Stwierdzone nieprawidłowości stanowią o niezrealizowaniu obowiązujących w tym zakresie przepisów, a w konsekwencji świadczą o naruszeniu praw konsumentów, którzy pozbawieni zostali tym samym informacji o cenie produktów oraz możliwości porównania cen podobnych towarów.

Podsumowując w przedmiotowej sprawie Warmińsko-Mazurski WIIH prawidłowo uznał, że nie uwidoczniiono cen 504 partii produktów spośród 554 partii objętych kontrolą co stanowiło 90 % skontrolowanych towarów. Tym samym Prezes UOKiK zgadza się, że stwierdzonych nieprawidłowości nie można ocenić na poziomie znikomego naruszenia prawa. Z uwagi na niewidocznienie cen konsument nie miał jednoznacznej, niebudzącej wątpliwości oraz umożliwiającej porównanie cen informacji o cenie towaru. Biorąc pod uwagę, że celem

ustawy o cenach jest m.in. wyeliminowanie manipulowania cenami przez przedsiębiorców, a tym samym odnoszenie korzyści z dezinformacji organ pierwszej instancji uznał, że wskutek naruszenia prawa konsumenta do informacji przedsiębiorca odniósł korzyści. Z powyższym stwierdzeniem nie zgadza się organ drugiej instancji ponieważ jak wskazywała strona produkty miały podaną cenę ale nie była ona widoczna dla konsumenta.

Odnosząc się natomiast do zarzutu nieustalenia przez Warmińsko-Mazurskiego WIIH w toku kontroli czy w placówce należącej do przedsiębiorcy znajduje się katalog lub cennik oferowanych do sprzedaży towarów Prezes UOKiK wskazuje ponownie, że stan faktyczny udokumentowany został w protokole kontroli o sygn. DEg.8361.93.2023, będącym dokumentem urzędowym. W placówkach handlowych takich jaką prowadzi strona nie jest wymagane posiadanie cenników, stąd też w toku kontroli inspektorzy nie żądali okazania katalogów czy też cennika. Cennik spełnia swoją rolę, jeżeli znajduje się w miejscu widocznym i łatwo dostępnym dla konsumentów bez konieczności podejmowania dodatkowych działań, aby się z nim zapoznać. Inspektorzy nie stwierdzili dostępności cennika w placówce, gdyż w przeciwnym razie zostałyby to odnotowane w protokole kontroli. Prezes UOKiK podkreśla, że strona w pismach z 8 czerwca 2023 r oraz 28 września 2023 r. również nie wspomina o cenniku czy też katalogach, a wskazuje jedynie na załączone do oferowanych produktów metki i zawieszki jako jedyne formy uwidaczniania cen produktów oferowanych do sprzedaży.

Należy pamiętać, że to na stronie postępowania administracyjnego ciąży obowiązek udowodnienia okoliczności, na podstawie których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 września 2020 r., sygn. II OSK 1452/20, LEX nr 3075574). Tak więc strona powinna przekazać organowi dowody dotyczące okoliczności, których wykazanie leży w jej interesie, pod rygorem negatywnych dla niej skutków procesowych. Jak wynika z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 21 lutego 2023 r. sygn. II SA/Kr 1117/22 (LEX nr 3520330): „Strona nie może zasadnie oczekiwać, że organ administracji publicznej, niejako w jej interesie, dysponując już określonym materiałem dowodowym, będzie poszukiwał jeszcze innych dowodów, które prowadziłyby do obalenia ustaleń dokonanych na podstawie już zgromadzonych dowodów (zob. uzasadnienie do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 lutego 2008 r., sygn. II OSK 2020/06). ”

Tym samym w ocenie Prezesa UOKiK zarzut naruszenia art. 7 kpa w związku z art. 77 § 1 Kpa i 107 Kpa należy uznać za bezzasadny.

Jako kolejny zarzut w odwołaniu strona wskazała naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o cenach w związku z § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i art. 7a § 1 Kpa poprzez jego niezastosowanie i nie rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści normy prawnej na korzyść strony.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK zauważa, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona konsumenta oraz zdrowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny służy właściwemu poinformowaniu nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto organ podkreśla, że konsument podejmując decyzję o zakupie produktu powinien mieć pełną informację o wysokości jego ceny, ponieważ to właśnie wysokość ceny często decyduje o podjęciu decyzji o zakupie produktu. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników produktów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie wyrobu. Dlatego rzetelna informacja o wysokości ceny oraz możliwość

porównania cen wielu produktów ma bardzo duże znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta. Cena powinna być dobrze widoczna dla konsumenta bez podejmowania przez niego dodatkowych działań, nie powinna być ukryta za produktem i widoczna dopiero w momencie, gdy produkt zostanie podany przez sprzedawcę.

Dodatkowo należy podkreślić, że przepisy dotyczące uwidaczniania cen dotyczą wszystkich przedsiębiorców, którzy sprzedają swoje wyroby konsumentom. Nie ma przy tym znaczenia forma sprzedaży, tj., czy jest to sprzedaż samoobsługowa, czy też konsumenta obsługuje fachowy personel. Fakt, że towar udostępniany jest konsumentom przez sprzedawcę, nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku uwidaczniania cen wynikającego z przepisów prawa.

Odnosząc się do argumentacji strony, Prezes UOKiK zauważa, że zgodnie z ustaleniami kontroli, udokumentowanymi w protokole kontroli DEg.8361.93.2023 nieprawidłowości stwierdzono w przypadku 504 partii produktów z 554 skontrolowanych, tj. przedsiębiorca nie uwidoczniał ceny w jakikolwiek wybrany przez siebie sposób. Tym samym nie został spełniony ustawowy wymóg uwidocznienia ceny, tj. zaprezentowania ich w taki sposób, aby potencjalny kupujący mógł ją zobaczyć i odczytać.

Prezes UOKiK wskazuje, że podstawowym przepisem nakładającym obowiązek uwidaczniania ceny w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen jest przepis art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, który w swojej treści nie odnosi się do kwestii miejsca ogólnodostępnego. Natomiast sposób uwidaczniania cen został określony w wydanym na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy rozporządzeniu Ministra Rozwoju.

Prezes UOKiK informuje, że § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju wskazuje, że miejsce, w którym uwidacznia się cenę ma być ogólnodostępne i dobrze widoczne dla konsumenta. Ww. przepis precyzuje jednocześnie, że ceny powinny być uwidocznione na danym towarze lub bezpośrednio przy towarze lub też w bliskości towaru, którego dotyczą. Ponadto § 3 ust. 2 wskazuje, że cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego; w cenniku; w katalogu; na obwolucie; w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Natomiast zgodnie z § 8 ust. 1 w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów.

Mając na uwadze powyższe przepisy, należy wskazać że przedsiębiorca ma obowiązek uwidocznić ceny i ceny jednostkowe produktów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Sposób, w jaki to uczyni, jest wyborem przedsiębiorcy i to on decyduje jaką formę wybierze, jednak musi spełniać warunki wskazane w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Ponadto zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia, „cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów”.

Prezes UOKiK podkreśla, że w toku prowadzonego postępowania kontrolnego, strona nie uwidoczniała ceny dla 504 partii wyrobów z 554 wszystkich skontrolowanych, co stanowiło 90% wszystkich skontrolowanych partii produktów. Produkty te znajdowały się w zamykanych

gablotach, do których konsumenci mieli dostęp bezpośrednio (jedynie bez możliwości pobrania samemu produktowi z półki). Należy tutaj podkreślić, że obowiązek podawania cen nie jest ograniczony do sklepów samoobsługowych (w których, jako jedynych konsumenci sami biorą produkty z półki), ale mają zastosowanie m.in. do sklepów detalicznych, gdzie towar znajduje się za ladą sprzedażową i podawany jest przez sprzedawcę. Oferowanie produktów zarówno na regałach za ladą sprzedażową, jak i znajdujących się w oszklonych zamykanych witrynach w miejscu sprzedaży detalicznej, do której konsument może się zbliżyć, należy uznać za miejsce ogólnodostępne i widoczne dla konsumenta. Konsument podchodząc do witryny widzi bezpośrednio produkt i w przypadku właściwego uwidocznienia cen, mógłby bez udziału osób trzecich się z nimi zapoznać. Tak więc należy stwierdzić, że obowiązek przekazania informacji o cenie należałoby uznać za spełniony, gdyby ceny były widoczne dla konsumentów bez konieczności angażowania do tego pracownika sklepu. Nawet jeżeli przyjęta w sklepie praktyka polega na uczestnictwie pracownika - wykwalifikowanego personelu w procesie decyzji o zakupie oferowanych produktów poprzez informowanie m.in. o produktach i ich cenie, nie może to być uznane za równoznaczne z uwidocznieniem ceny. Przekazanie ustnej informacji o cenie nie jest tym samym, co jej uwidocznienie, pokazanie, umożliwienie odczytania. Konsument nie ma obowiązku dowiadywania się u pracowników placówki o cenę produktu lub proszenia o udostępnienie cennika, natomiast obowiązkiem przedsiębiorcy jest uwidocznienie cen i w taki sposób, aby bez podejmowania dodatkowych czynności mógł uzyskać informację o cenie danego wyrobu. Jednocześnie zdaniem organu drugiej instancji, jeśli produkt znajduje się w miejscu, do którego konsument może zbliżyć się, nawet jeśli nie może produktu wziąć do ręki, gdyż jest zamknięty w witrynie (jak w niniejszym przypadku), a ceny nie zostały uwidocznione w żaden z wymienionych w § 3 sposobów, to należy uznać, że naruszono obowiązek ustawowy w tym zakresie, niezależnie od formy sprzedaży, czy jest to supermarket, czy też, jak w przedmiotowej sprawie sklep z biżuterią.

Biorąc pod uwagę powyższe organ drugiej instancji stwierdza, że zarzut dotyczący nierozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść strony jest chybiony, gdyż Warmińsko-Mazurski WIIH, podobnie jak Prezes UOKiK nie miał wątpliwości co do występujących nieprawidłowości. Zakwestionowane w toku kontroli produkty, nawet jeśli posiadały metki z oznaczeniem m.in. ceną, to cena ta nie była widoczna dla konsumenta, co sama strona przyznaje w odwołaniu, a tym samym nie zostały spełnione wymogi przepisów dotyczących uwidocznienia cen.

Kolejne zarzuty strony, tj. naruszenia art. 9 Kpa poprzez brak należytego i wyczerpującego poinformowania strony o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków oraz art. 8 Kpa, poprzez nie przyczynienie się przez organ do starannego i zgodnego z przepisami prawa prowadzenia postępowania mającego zagwarantować równość wobec prawa oraz podważenie zasady dotyczącej pogłębiania zaufania obywatela do organów państwa nie znajdują w ocenie Prezesa UOKiK uzasadnienia.

Organ drugiej instancji zwraca uwagę, że w komentarzu do Kodeksu postępowania administracyjnego Andrzej Wróbel wskazuje, że (Komentarz aktualizowany do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego LEX/el., 2015) zawarta w art. 8 zasada pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa określa wyraźnie to, co implicite jest zawarte w zasadzie praworządności. Z zasady wyrażonej w art. 8 Kpa wynika bowiem przede wszystkim wymóg praworządnego i sprawiedliwego prowadzenia postępowania i rozstrzygnięcia sprawy przez organ administracji publicznej, co jest zasadniczą treścią

zasady praworządności. Tylko postępowanie odpowiadające takim wymogom i decyzje wydane w wyniku postępowania tak ukształtowanego mogą wzbudzać zaufanie obywateli do organów administracji publicznej nawet wtedy, gdy decyzje administracyjne nie uwzględniają ich żądań. Dalej można przytoczyć, iż Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku podkreśla, że w celu realizacji pogłębienia zaufania obywateli do organów państwa konieczne jest „przede wszystkim ściśle przestrzeganie prawa, zwłaszcza w zakresie dokładnego wyjaśnienia okoliczności sprawy, konkretnego ustosunkowania się do żądań i twierdzeń stron oraz uwzględniania w decyzji zarówno interesu społecznego, jak i słusznego interesu obywateli, przy założeniu, że wszyscy obywatele są równi wobec prawa” (wyrok z dnia 7 grudnia 1984 r., III SA 729/84, ONSA 1984, nr 2, poz. 117).

Natomiast zgodnie z art. 9 Kpa organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamośności prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek (wyrok NSA z dnia 1 czerwca 2023 r., I GSK 642/22).

W ocenie Prezesa UOKiK w przedmiotowej sprawie tak właśnie postępował WarmińskoMazurski WIH w postępowaniu przeprowadzonym ściśle zgodnie z wymogami Kpa, opierając się na bezsprzecznych ustaleniach postępowania kontrolnego.

Prezes UOKiK ponownie podkreśla, że istotne dla sprawy są ustalenia poczynione w toku kontroli i udokumentowane w protokole. W momencie podjęcia kontroli ceny dla 504 partii produktów spośród 554 skontrolowanych nie były widoczne dla konsumentów, co znajduje jednoznaczne potwierdzenie w materiale dowodowym - protokole kontroli DEg.8361.93.2023 jak również strona sama przyznaje w odwołaniu „każdy z towarów posiadał zawieszkę - niezależnie od tego, że widoczność niektórych była ograniczona.”. Przepisy dotyczące uwidaczniania cen wskazują wprost, że cena musi być uwidoczniiona w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, co w niniejszej sprawie nie zostało zrealizowane.

Akta sprawy dokumentują ustalony stan faktyczny, jego analizę oraz końcowe wnioski organu pierwszej instancji. Z akt tych jednoznacznie wynika, że w toku postępowania kontrolnego stwierdzono naruszenie określonych przepisów prawa, oraz że ustalono podmiot odpowiedzialny za popełnienie tego czynu. Organ pierwszej instancji wyjaśnił podstawy prawne decyzji wraz z przytoczeniem przepisów prawa oraz przedstawił tok rozumowania, które przeprowadził, uwzględniający również wyjaśnienia strony przekazane w pismach z 8 czerwca 2023 r oraz 28 września 2023 r. Merytoryczne rozstrzygnięcie kończące przeprowadzone postępowanie posiadało, zdaniem Prezesa UOKiK, rzetelną podstawę w postaci zebranego materiału dowodowego i odpowiednie umocowanie w przepisach prawnych.

W niniejszej sprawie bez najmniejszej wątpliwości stwierdzono, że strona nie dopełniła swojego obowiązku i nie uwidoczniała dla konsumenta wymaganych prawem informacji o cenach, a więc organ pierwszej instancji zobligowany był do wymierzenia kary pieniężnej.

Kluczowe znaczenie dla niniejszej sprawy, ma również fakt że przedmiotowa kontrola została zapowiedziana i w zawiadomieniu określony był jej zakres, tj. prawidłowość informowania przez przedsiębiorców o cenach towarów i usług. A na każdym etapie Warmińsko-Mazurski WIH informował stronę o przysługujących jej uprawnieniach.

Tym samym zarzut naruszenia art. 8 i 9 Kpa Prezes UOKiK uznał za bezzasadne.

Jako kolejne zarzuty strona wskazała naruszenie art. 189 d pkt 1 oraz pkt 7 Kpa. Odnosząc się do ww. zarzutów Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 189a § 1 Kpa, w sprawach nakładania lub wymierzania administracyjnej kary pieniężnej lub udzielania ulg w jej wykonaniu stosuje się przepisy działu IVA „Administracyjne kary pieniężne”. Jednakże, jak wynika z art. 189a § 2 pkt 1 Kpa, w przypadku uregulowania w przepisach odrębnych przestanków wymiaru administracyjnej kary pieniężnej, przepisów ww. działu w tym zakresie nie stosuje się. Ponieważ przestanki wymierzenia kary z art. 6 ust. 1 ustawy o cenach określone zostały w ust. 3 tego artykułu, tym samym dyrektywy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej określone w art. 189d Kpa nie znajdują w niniejszej sprawie zastosowania. Tym samym organ pierwszej instancji wymierzając karę nie miał podstaw do uwzględnienia przy jej miarkowaniu art. 189 d Kpa.

Jako ostatni zarzut w odwołaniu strona wskazała naruszenie art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa w związku z art. 10 i art. 11 Prawa przedsiębiorców poprzez uznanie, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie zachodzą podstawy do odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej pomimo, że waga naruszenia prawa była znikoma, a strona zaprzestała naruszenia prawa.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i porzucenia na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Przyjmując nawet, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości, jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni należytej informacji o cenach dla łącznie 504 z 554 wrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej (90% skontrolowanych towarów), stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą. Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy, który prowadzi daną placówkę handlową, spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację o cenach. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, niebudząca zastrzeżeń informacja o cenie nabywanego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podkreślić należy, iż cena towaru należy do istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów. Tym samym przestanka pierwsza nie została spełniona. Za spełnioną można uznać przestankę dotyczącą zaprzestania naruszenia - strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości - jednak należy wskazać, że przestanki te muszą być spełnione łącznie, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu i do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Prezes UOKiK zwraca uwagę, że naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach stanowi naruszenie o charakterze deliktu administracyjnego, które zagrożone jest karą pieniężną określoną w art. 6 tej ustawy, zaś do nałożenia tej kary uprawniony jest wyłącznie wojewódzki inspektor IH. Uwzględniając właściwość terytorialną, w stosunku do strony postępowania w sprawie wymierzenia takiej kary pieniężnej mogły być prowadzone wyłącznie przez WarmińskoMazurskiego WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji WarmińskoMazurskiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, a tym samym należy przyjąć, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w omawianym przypadku.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem nie uwidoczniała cen dla łącznie 504 z 554 wyrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej. Literalna wykładnia w/w przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się Strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ cena musi być uwidoczniona przez przedsiębiorcę w momencie oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 kpa.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Prezes UOKiK odmawia przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego poprzez przeprowadzenie dowodu z załączonej do odwołania dokumentacji fotograficznej na okoliczność ilości oferowanych wyrobów, widoczności cen, dostępności oraz kopii cennika i zestawienia ilościowemu oferowanych towarów na dzień 17 maja 2023 r. na okoliczność ilości oferowanych wyrobów uwidocznienia cen w lokalu wykorzystywanym przez stronę, gdyż nie mają one znaczenia w sprawie i przedstawienie ich przez stronę nie ma wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie. Jak wykazano wyżej liczba towarów oferowanych do sprzedaży w dniu kontroli nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż w trakcie kontroli nie jest badany cały asortyment będący w ofercie przedsiębiorcy, a typowane są losowo wybrane produkty.

Podsumowując, Prezes UOKiK nie dopatrył się przesłanek do uchylenia decyzji organu pierwszej instancji i umorzenia postępowania pierwszej instancji ani przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji, i uznaje, iż Warmińsko-Mazurski WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym, a wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 4 000 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenie oferowanych wyrobów.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia, w którym przedmiotowa decyzja stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wnoszących postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;

- 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/